

עמ"ת 67544/11/16 - עדיי שריף נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

19 דצמבר 2016

עמ"ת 67544-11-16 שריף(עציר) נ' מדינת ישראל

עדיי שריף (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד יונתן קיוול ועו"ד ספא נעאניה -
מטעם הסנ"צ

העורר

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ניצן בלולו

נגד
המשיבה

החלטה

1. בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי) מיום כ"ב חשון תשע"ז (23.11.16) בתיק מ"ת 12298-11-16, שבו הורה על הגשת תסקיר וקביעת דיון ליום 7.12.16.

2. הרקע אינו שנוי במחלוקת בין הצדדים:

א. העורר בן 22, נתפס פעם ראשונה ללא רישיון נהיגה ונדון ביום יא אדר ב תשע"ו (21.3.16) בתיק תת"ע 2857-03-16, על ידי בית המשפט השלום לתעבורה בירושלים (סגן הנשיא כב' השופט יהושע צימרמן) לקנס של 1,500 ₪, פסילת רישיון ומאסר על תנאי לתקופה של שישה חודשים למשך שלוש שנים, אם ינהג בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה בר תוקף. במסגרת הענישה האמורה, הוטל עליו לחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪, שלא יעבור במשך שלוש שנים אחת מן העבירות של נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה תקף.

ב. העורר נתפס ביום 22.11.16 כשהוא נוהג ללא רישיון, ועמו נוסע נוסף. הוא לא ציית לתמרור עצור (תמרור 302).

ג. הוגש נגדו כתב אישום בבית המשפט השלום לתעבורה בירושלים בתיק 12293-11-16.

ד. במקביל הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים שנדונה בפני אותה שופטת בתיק מ"ת 12298-11-16, שבה ניתנה ההחלטה האמורה.

3. בית משפט קמא הסביר בהחלטתו, כי מאחר ויש ראיות לכאורה, ועל כך לא הייתה מחלוקת, ומאחר והנהיגה נשוא כתב האישום האחרון הייתה בתקופת המאסר על תנאי, יש עילה למעצר, לאור המסוכנות, אך הורה לבדוק את חלופת המעצר על ידי תסקיר שירות המבחן. בית המשפט הוסיף כי לדיונים לא התייצבו המפקחים ולכן לא ניתן היה לבדוק את התאמתם לפיקוח על העורר.

4. בערעור שהוגש על ידי עו"ד יונתן קיוול, טען הוא כי על אף פסק דין שנתתי אני בתיק עמ"ת 52965-02-16 **יוסף בן שמעון נ' מדינת ישראל**, מיום 29.2.16, שבו אישרתי את המעצר עד תום ההליכים למי שהוגש נגדו כתב אישום על נהיגה ללא רישיון בתקופת מאסר על תנאי מתיק קודם, ניתן לאחר מכן פסק דין שהורה להיפך. הוא הפנה לפסק דינו של נשיא בפועל, כב' השופט אהרון פרקש, מיום ט אלול תשע"ו (12.9.16) בעמ"ת 21486-09-16 **מדינת ישראל נ' מוהנד טוטנג'י**, שהזכיר את פסק דיני, אך הגיע למסקנה כי באותו מקרה הקריטריון הקובע הוא עבר מכביד פלילי ותעבורתי, בעוד שבפסק הדין שהיה בפניו מדובר על אירוע חד פעמי. הנשיא גם החליט שאין מקום לקבלת תסקיר.

[בשלב זה של הקראת החלטה, בסביבות השעה 11:00, אמו של העורר שנכחה באולם, התעלפה. הדיון הופסק. האם טופלה על ידי פרמדיק ויצאה מהאולם עם בנה.

ב"כ העורר: יש לנו נימוק נוסף והוא כי העורר הוא זה שמטפל באמא].

5. ב"כ המדינה, עו"ד ניצן בלולו, מאבחן את המקרה של טוטנג'י מהמקרה שבפנינו, בכמה היבטים: כאן העורר הסיע אדם נוסף; כאן כבר ניתנה הוראה להגשת תסקיר, ואם העורר ישוחרר, והתסקיר יהיה שלילי, כיצד נעמוד?; מדובר במספר ימים בודד וכבר ביום 7.12.16 נדע מה אומר התסקיר ואם התסקיר יהיה שלילי, יישאר המצב קיים. ואם התסקיר יהיה חיובי יכול להיות שהמדינה תסכים לשחרור, ואם לאו, התיק יידון בפני בית משפט כאשר לפניו מונח תסקיר.

6. ב"כ העורר, עו"ד קיוול ביקש כי אחקור את הערבים. בקשה זו הוגשה לפני שהאמא התעלפה. עכשיו באולם לא נמצאים לא האמא ולא הבן אלא רק הגיסה: בכל מקרה, עו"ד קיוול לא הסביר מדוע אותם ערבים לא היו בבית משפט קמא, בעת הדיון, כאשר חקירת ערבים ומפקחים נעשית, מטבע הדברים, בערכאה דיונית ולא בערכאת הערעור.

7. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ומבלי להפחית במאומה ממשמעות החלטת הנשיא בפרשת טוטנג'י, אשר, מבחינה מסוימת שונה מהחלטתי בפרשת בן-שמעון, סבור אני כי העיקרון בדבר היעדר מעצרים עד תום ההליכים בתחום התעבורתי, כולל חריג רחב של מעצר עד תום ההליכים במקרה של נהיגה ללא רישיון, ואני מדגיש, לא במקרה ראשון אלא במקרה שני או שלישי כאשר המעשה השני מבוצע בתקופת תחולת מאסר על תנאי וגם לאחר שאותו אדם חתם על כתב ערבות.

8. ברצוני להבהיר כי אין הכוונה שהמעצר ישמש "מקדמה על חשבון העונש", אלא ביטוי לכך שמסוכנות

נשקפת מאדם שנוהג ללא רישיון היא מסוכנות גבוהה, שכן הוא עצמו לא למד את הלקח.

9. מאידך גיסא, אם אכן יתברר כי מדובר באירוע נקודתי ויש לו הסבר ושירות המבחן אכן ישתכנע כי מדובר באדם שהפנים את העבירה וראוי לסמוך עליו, ייתכן ויהיה מקום לשקול חלופת מעצר. בעניין זה יש חשיבות רבה לתסקיר. אינני מתעלם מדברי הנשיא בפסקה 12 בהחלטתו בפרשת טוטנג' בדבר העומס המוטל על שירות המבחן. ברם, במקרה שלפנינו המצב הפוך. יש כבר צו לשירות המבחן, ומה שמבקש העורר הוא שאפסיק את בדיקת שירות המבחן, מבלי שביקש לעכב את החלטת בית משפט קמא שניתנה ביום 23.11.16 וכתב הערעור הוגש רק אתמול 29.11.16.

10. מבלי לחזור בי מדברי על "מקדמה על חשבון העונש", קשה לי להשלים עם קו הטיעון החלופי של עו"ד קיווין שלפיה ברור לו שהתוצאה העונשית הסופית תהיה 6 חודשי עבודות שירות. גם אם זו הערכת המצב שלו, היא אולי נכונה לעניין הפעלת מאסר על תנאי אבל היא מניחה הנחה - הסותרת את כל הפסיקה, לפיה יש להטיל במקרה כזה עונש כפול: גם עונש על העבירה החדשה וגם הפעלת מאסר על תנאי, שעל פי הדין צריכים להיות במצטבר, ועל כן הערכת הסנגור המלומד כי התיק יסתיים ב-6 חודשי עבודות שירות, קשה לי לראות היכן היא מתקיימת.

11. כמובן שאין באמור בפסקה הקודמת משום התערבות בשיקול הדעת המלא של הערכאה הדיונית שתקבע את העונש לאחר שמיעת כל הנתונים כולל אלה שיתגלו בתסקיר (ובהם גם הטענה שהושמעה במהלך הקראת ההחלטה, כי העורר הוא בן מסור לאמו החולה ולכן ייתכן שמכוח שיקול זה ייקבע עונש אחר מאשר עונש "רגיל"), והערתי את הדברים בפסקה הקודמת רק כתגובה לדברי הסנגור המלומד.

12. לא נראה לי בשלב זה של ההליכים להפסיק את הכנת התסקיר. בעניין זה צודק ב"כ המשיבה שאם אענה לערר ואאפשר את שחרור העורר, והתסקיר בעוד 7 ימים יגלה כי אין מקום לשחרור, התוצאה תהיה בלתי סבירה בעליל.

13. אין לשכוח את הדברים שכתבתי בפרשת בן שמעון, המבוססים על פסיקת בית המשפט העליון, כי בתיק שבו העורר הוא אדם שאין לו רישיון נהיגה, ונוהג פעם שנייה לאחר שהורשע לפני מספר חודשים ומעליו מרחף מאסר על תנאי, חובה על בית המשפט להגן על כלל המשתמשים בדרך, ובמקרה שלפנינו - כפי שהעיר ב"כ המשיבה, עו"ד בלולו - חובת ההגנה חלה גם על חברו של העורר שאותו בחר להסיע עמו כאשר אין לו רישיון והוא אינו מתחשב בתמרור "עצור", וכל הקורא עיתונים ורואה את התמונות המחרידות של התאונות עקב כך, מבין כי אין מדובר בהגנה תיאורטית על הציבור, וזו חובתו של בית המשפט.

14. סוף דבר:

הערר נדחה.

לאחר שיוגש תסקיר מעצר ותינתן החלטה סופית בעניין המעצר, תהיה לכל אחד מן הצדדים זכות ערעור לבית המשפט המחוזי, שכן ההליך שבפני, על אף שנושא כותרת ערעור, הוא למעשה ערר על החלטת ביניים, שכן ההחלטה הסופית תינתן רק ביום 7.12.16.

ניתנה והודעה היום כ"ט חשוון תשע"ז, 30/11/2016 במעמד הנוכחים.